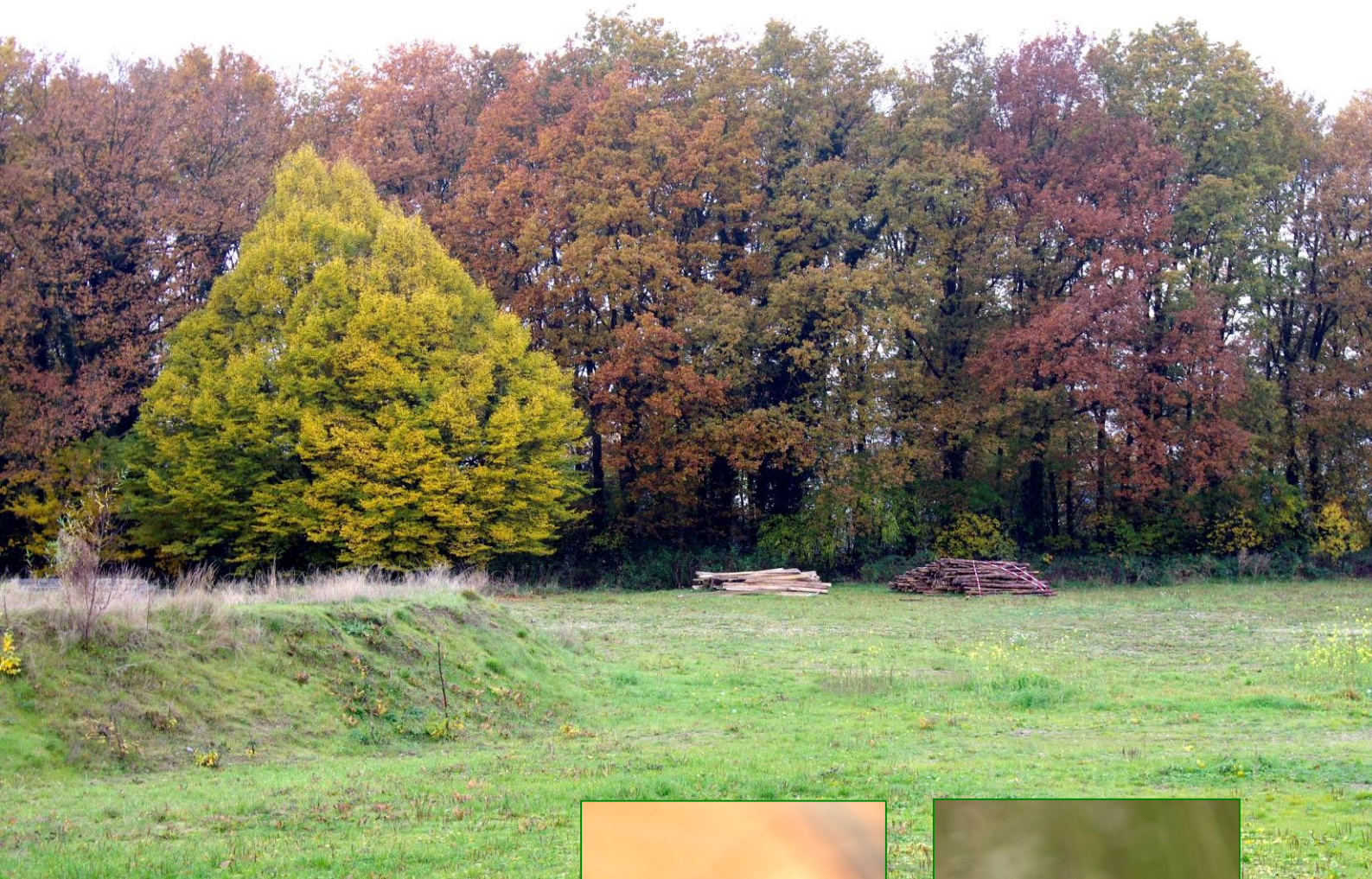

LOO PLAN
voor bos, natuur en landschap

QUICKSCAN FLORA- EN FAUNAWET 2012

Kanaalzone
Dieren-Spankeren

COLOFON

OPDRACHT

Het uitvoeren van een quickscan in het kader van de Flora- en faunawet voor de kanaalzone Dieren-Spankeren

OPDRACHTGEVER

Gemeente Rheden
Postbus 9110
6994 ZJ De Steeg

OPDRACHTNEMER

LOO PLAN, voor bos, natuur en landschap
Diepesteeg 4
6994 CD De Steeg
tel.: 026 – 351 41 74
fax: 026 – 443 10 48
info@looplan.nl
www.looplan.nl

Uw kenmerk : RUCONCEPT-112.12888

Ons kenmerk : 2013-601-05468

Datum : 11 januari 2013

Contactpersoon : de heer Th. J. Portegijs

Contactpersoon : Marko Sinke

Medewerking van : Arthur Hoffmann

Vormgeving : Marianne Mooij

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
2	WERKWIJZE	5
3	ONDERZOEKSRESULTATEN	6
3.1	ALGEMENE ECOLOGISCHE BESCHRIJVING VAN HET ONDERZOEKSGBIED	6
3.2	BESCHERMDE SOORTEN	7
3.3	MOGELIJKE EFFECTEN EN EFFECTBEOORDELING	12
3.4	OVERZICHT VAN HET (MOGELIJK) VOORKOMEN VAN BESCHERMDE SOORTEN OP DE ZES LOCATIES	15
4	CONCLUSIES	16
4.1	GEBIEDSBESCHERMING	16
4.2	BESCHERMDE SOORTEN	16
	LITERATUURLIJST	

BIJLAGEN

1	WETTELIJK KADER
2	VERBODSBEPALINGEN VAN DE FLORA- EN FAUNAWET
3	VEEL GEBRUIKTE DEFINITIES FLORA- EN FAUNAWET

1 Inleiding

De Gemeente Rheden werkt aan een herziening van het bestemmingsplan Kanaalzone Dieren-Spankeren. Voor een zestal terreinen wordt een fundamentele herziening van de bestemming voorzien.

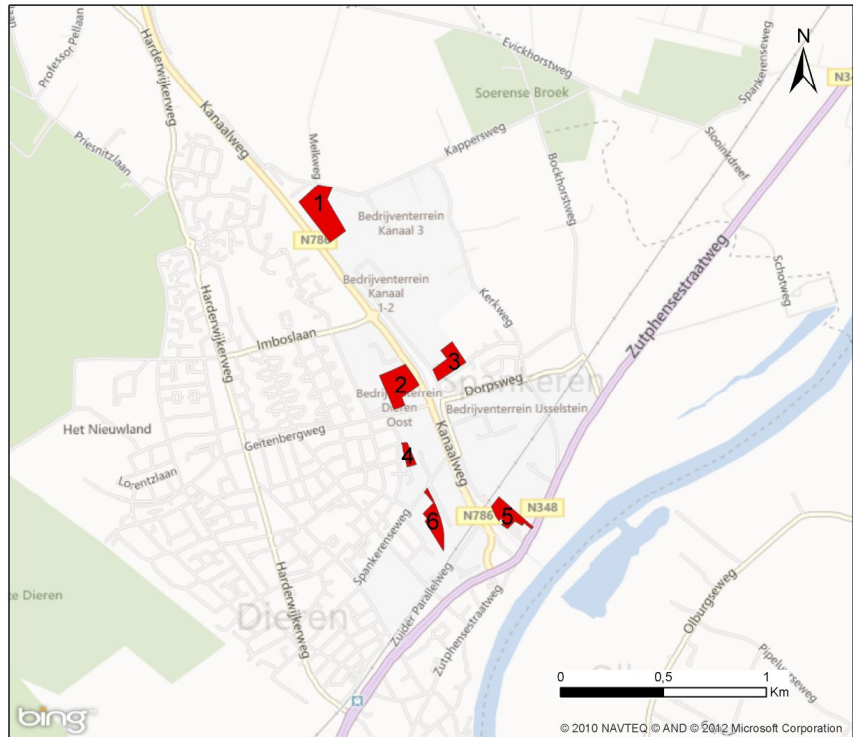
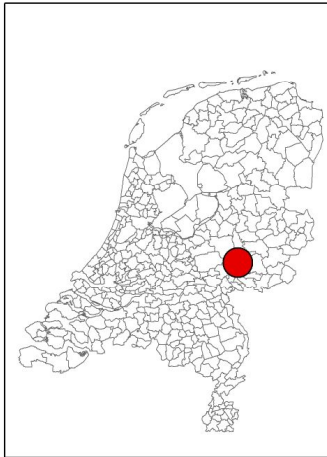
Met de inwerkingtreding van de Flora- en faunawet in 2002 is men verplicht om voor dergelijke ingrepen de gevolgen voor de eventueel aanwezige beschermde flora en fauna inzichtelijk te maken. In enkele gevallen kan het project geen doorgang vinden zonder een ontheffing van de Flora- en faunawet.

In eerste instantie wordt een quickscan uitgevoerd. Tijdens dit onderzoek wordt aan de hand van één veldbezoek door een ecoloog de kans op aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten onderzocht. Dit gebeurt op basis van de terreingesteldheid, een brede ecologische kennis en bekende gegevens over mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten.

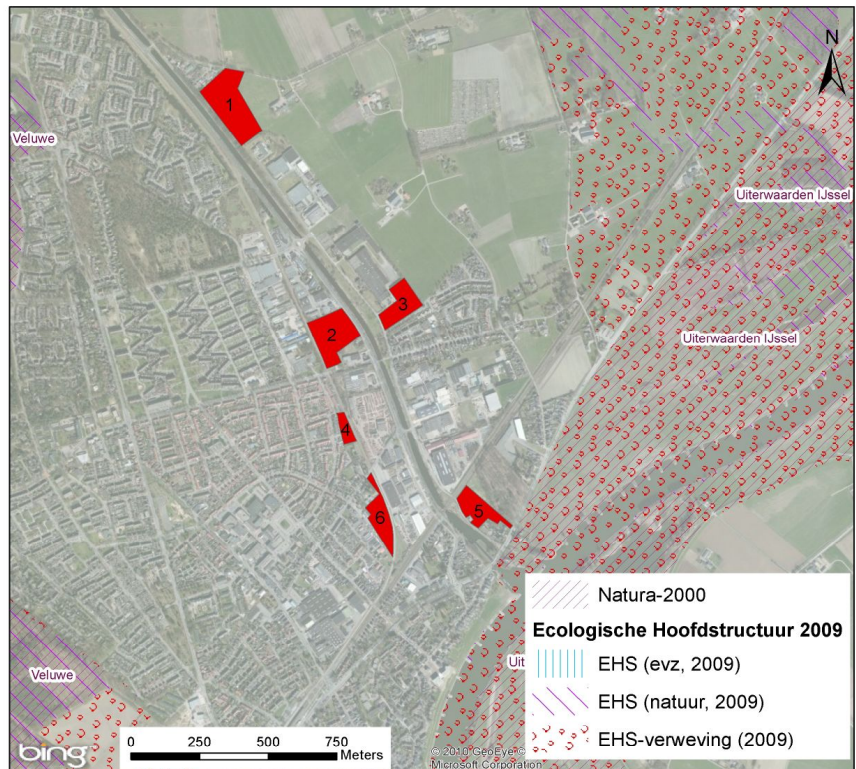
Wanneer er geen beschermde soorten aanwezig zijn (of verwacht worden) kan het project zonder aanvullende ontheffingen doorgang vinden. Als het op basis van de quickscan aannemelijk is dat er beschermde soorten voorkomen én dat de voorgenomen plannen deze zouden kunnen beïnvloeden, wordt voor deze soortgroepen nader onderzoek aanbevolen. Bij een nader onderzoek is men veelal strikt gebonden aan een bepaalde periode van het jaar waarin het onderzoek moet worden uitgevoerd.

Bescherming van gebieden valt onder de Natuurbeschermingswet 1998. De meest zuidelijke locatie ligt pal tegen het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden IJssel'. Dit gebied ligt net ten zuiden van de Zutphensestraatweg. Er dient een oriënterend onderzoek plaats te vinden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Aan de hand van de resultaten van dat onderzoek is het mogelijk dat de procedure voor de vergunningverlening in het kader van deze wet moet worden doorlopen.

De ecologische hoofdstructuur ligt net ten zuiden van de onderzoekslocaties. De Zutphensestraatweg vormt de grens tussen één van de onderzoekslocaties en de EHS. Omdat de locaties niet binnen de grenzen van de EHS liggen, is er geen significant effect te verwachten op de waarden van de ecologische hoofdstructuur.

Ligging in de streek

Ligging ten opzichte van EHS en Natura 2000-gebied

2 Werkwijze

Voorafgaand aan de quickscan zijn verschillende openbare bronnen geraadpleegd over de aanwezigheid en verspreiding van beschermde soorten. Met deze bureaustudie is een indicatie verkregen van de bijzondere planten en dieren in de omgeving.

Op 12 november 2012 is een veldbezoek uitgevoerd door drs. A.H. Hoffmann van Loo Plan. Arthur Hoffmann heeft zich gespecialiseerd in de Nederlandse flora en fauna en de natuurwetgeving. Hij verricht quickscans en natuurtoetsen. Daarnaast heeft hij ruime ervaring met het aanvragen en begeleiden van ontheffingen in het kader van de Flora- en faunawet.

Op 10 januari 2013 is het veldbezoek voor locatie 6 uitgevoerd en is voor locatie 2 aanvullend onderzoek gedaan. Hierbij is een inschatting gemaakt van de kans op aanwezigheid van beschermde soorten ter hoogte van de geplande ontsluitingsweg. Specifieke aandacht is gevestigd op de geschiktheid van bomen voor vleermuizen en eekhoorns.

De terreinen zijn onderzocht op de aanwezigheid van en de geschiktheid voor beschermde plant- en diersoorten. Tevens is een algemene inschatting gemaakt of de aangrenzende terreinen geschikt zijn als leefgebied voor beschermde soorten. Immers, bepaalde werkzaamheden kunnen uitstralingseffecten hebben op aanliggende terreinen. Bovendien kunnen de dieren die in die terreinen aanwezig zijn ook de onderzoekslocaties benutten.

3 Onderzoeksresultaten

3.1 Algemene ecologische beschrijving van het onderzoeksgebied

Het onderzochte gebied beslaat zes locaties in de Kanaalzone. De locaties verschillen qua grootte en inrichting. Hieronder wordt per locatie een korte impressie gegeven van de terreinen.

LOCATIE 1

Deze locatie betreft een graslandperceel tussen de Kanaalweg en de Kappersweg. Het perceel is in gebruik als agrarisch grasland met voornamelijk raaigrassoorten. Langs de rand met de Kanaalweg staat een lijnvormige beplanting van voornamelijk beuken.

LOCATIE 2

Deze locatie ligt aan de Geitenbergweg in Dieren. Aan de westzijde vormt het stoomspoorlijntje de grens en aan de oostzijde de Kanaalweg. Het betreft een afgesloten terrein, dat nu grotendeels braak ligt. Het grootste deel van het terrein bevat weinig vegetatie, her en der liggen hopen steen en ander bouwafval. Op het terrein staan bosjes met bomen met veel loszittende schors.

LOCATIE 3

Locatie 3 ligt ten noorden van de Loohof. Het perceel bestaat uit een weide die begraasd wordt door geiten, schapen, damhert en Alpaca. Het wordt zeer intensief begraasd, waardoor er een zeer korte vegetatie voorkomt. Verder ontbreekt het aan begroeiing.

LOCATIE 4

Deze locatie is een hondenuitlaatplaats tussen het spoorlijntje en de Doctor de Visserstraat. Vermoedelijk valt het terrein onder het maaieregime van de Gemeente, waardoor het gras meerdere malen per jaar gemaaid wordt.

LOCATIE 5

Locatie 5 is een paardenweide ten zuiden van de spoorlijn Arnhem-Zutphen. Het perceel bestaat uit een kort gegraasd grasland. In het oosten grenst het perceel aan een bos. Aan de westzijde staan enkele oude gebouwtjes met rommelhoekjes met onder andere gestapeld hout.

LOCATIE 6

Deze locatie wordt aan de oostkant begrensd door de stoomspoorlijn Dieren-Apeldoorn en aan de westkant door de achterzijde van het bedrijventerrein aan de Ambachtsstraat. Het terrein is braakliggend en bestaat uit een mozaïek van spontaan opgekomen bomen en struiken en ruigte. De meest in het oog springende soorten zijn braam, Canadese guldenroede en rode kornoelje.

3.2 Beschermde soorten

Hieronder wordt per soortgroep beschreven welke soorten in de onderzochte gebieden zijn aangetroffen of verwacht worden. De verwachting is gebaseerd op het veldbezoek, brede ecologische interpretatie van de ecooloog en bestaande kennis over de verspreiding van beschermde soorten.

Met behulp van de webapplicatie quickscanhulp.nl (© NDFF - quickscanhulp.nl 16-11-2012 12:11:28) is een overzicht opgevraagd van beschermde soorten die in de nabijheid van het plangebied in de database van de NDFF (Nationale Database Flora en Fauna) staan opgeslagen. In de tabellen zijn de soorten vermeld die binnen een straal van 5 kilometer vanaf het plangebied voorkomen.

Beschermde soorten zijn in de wet ingedeeld in drie tabellen (zie ook bijlage 1). Voor soorten van de zogenoemde tabel I geldt een vrijstelling van de verboden bij ruimtelijke ontwikkeling. Deze soorten worden daarom niet verder behandeld. De rapportage spitst zich toe op de soorten van tabel 2 en 3 en op broedvogels.

PLANTEN

Uit de gegevens van NDFF komt naar voren dat er binnen een straal van 5 kilometer verschillende beschermde planten zijn waargenomen. De onderzochte locaties zijn beoordeeld op de aanwezigheid van geschikte biotopen voor beschermde planten. Op geen van de locaties zijn deze specifieke biotopen voorhanden.

Beschermde plantensoorten komen veelal voor in specifieke biotopen zoals oevers, veengebieden, heiden en schrale graslanden. Dergelijke biotopen ontbreken in het onderzoeksgebied. Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen en worden op basis van de aanwezige biotopen niet verwacht.

Soort	Soortgroep	Tabel	Afstand
Grote keverorchis	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Rapunzelklokje	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Rietorchis	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Wilde marjolein	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Daslook	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Gele helmbloem	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Gevlekte orchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Jeneverbes	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Klein glaskruid	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Maretak	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km

Tabel I Overzicht plantensoorten uit NDFF.

BROEDVOGELS

Bij deze soortengroep wordt onderscheid gemaakt tussen jaarrond en niet-jaarrond beschermde nesten. Voor niet-jaarrond beschermde nesten geldt dat deze alleen tijdens het broedseizoen beschermd zijn.

In het onderzochte gebied kunnen algemeen voorkomende vogelsoorten broeden. Er zijn voldoende groenstructuren voorhanden die adequate beschutting en nestgelegenheid bieden aan diverse soorten vogels. Met name locatie 6 bevat veel mogelijkheden voor broedende vogels.

Uit informatie blijkt in de boerderij nabij locatie 1 regelmatig een steenuil te broeden. Locatie 1 maakt deel uit van het foerageergebied van de steenuil.

Aan de rand van locatie 5 staat een gebouwtje met een rond gat in de gevel. Dit gat kan als invliegopening van steenuil of kerkuil dienen (zie naastgelegen foto). Andere soorten met een jaarrond beschermd nest worden op basis van het aangetroffen biotoop niet op de onderzochte locaties verwacht.

Soort	Soortgroep	Tabel	Afstand
Boomvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Grote gele kwikstaart	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Havik	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Huismus	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Roek	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Zwarte wouw	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Oehoe	Vogels	tabel III	1 - 5 km

Tabel 2 Overzicht vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten uit NDFP.

ZOOGDIEREN

In de bomen op de verschillende locaties kunnen eekhoorns leven. Eekhoorns bouwen nesten als verblijfplaats. Op het moment van inventariseren hadden nog niet alle bomen hun blad verloren; mogelijk zijn er nog nesten aanwezig.

Locatie 2 is tijdens het aanvullende bezoek op 10 januari 2013 opnieuw onderzocht op de aanwezigheid van eekhoornnesten. Deze zijn niet aangetroffen.

De steenmarter kan zich ophouden in de te slopen schuren op locatie 5 en in de rommelhoekjes op locatie 2.

De das kan een burcht hebben in het bos langs locatie 5. In dat geval kan het grasland van locatie 5 onderdeel zijn van het foerageergebied van de das.

Ook locatie 1 kan deel uitmaken van het foerageergebied van de das.

Andere soorten zoogdieren komen vanwege het ontbreken van geschikt leefgebied niet voor in het onderzoeksgebied.

Soort	Soortgroep	Tabel	Afstand
Edelhert	Zoogdieren	tabel II	0 - 1 km
Eekhoorn	Zoogdieren	tabel II	0 - 1 km
Steenmarter	Zoogdieren	tabel II	0 - 1 km
Wild zwijn	Zoogdieren	tabel II	0 - 1 km
Boommarter	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Das	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Damhert	Zoogdieren	tabel II	1 - 5 km
Bever	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Otter	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km

Tabel 3 Overzicht zoogdieren uit NDFF.

VLEERMUIZEN

Vleermuizen kunnen verblijfplaatsen hebben in gebouwen en in bomen. Op de onderzochte locaties komt geen geschikte bebouwing voor. Wel kunnen vleermuisverblijfplaatsen aangetroffen worden in bomen. Dit kunnen zowel holten in bomen zijn of loszittende stukken schors. De beuken langs de Kanaalweg bij locatie 1 zijn in potentie geschikt om holten voor vleermuizen te bevatten. Deze beuken kunnen voor vleermuizen ook dienen als geleidende structuur van een vliegroute. De bomenrij blijft buiten de bestemmingswijziging. Bij de toetsing is er van uitgegaan dat de bomenrij gehandhaafd blijft, zodat er bij de bestemmingswijziging mogelijk enkel sprake is van een uitstralingseffect voor deze soortgroep.

Vanwege de planning van de ontwikkelingen op locatie 2 is hier specifiek aandacht besteed aan de potenties voor vleermuizen. Op locatie 2 is het bosperceel direct naast de ingang, vanwege het ontbreken van geschikte bomen, als niet-geschikt beoordeeld. Een uitzondering is de markante eik op dit perceel.

Er wordt bekeken of deze eik in de plannen opgenomen kan worden. Het meer noordelijke bosperceel, direct langs de spoorlijn, is wel als geschikt beoordeeld. Er zijn geen boomholten gevonden, maar diverse bomen hebben loszittend schors, waarachter vleermuizen een verblijfplaats kunnen hebben.

De bomen in het bos pal tegen locatie 5 zijn mogelijk geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

De verblijfplaatsen kunnen verschillende functies hebben, zoals zomer- en paarverblijfplaats. Als de bomen grote holten bevatten, kunnen deze fungeren als kraamverblijfplaats.

Er is niet gericht geïnventariseerd (is nader onderzoek). Niet bekend is welke soorten er op de diverse locaties voorkomen.

Soort	Soortgroep	Tabel	Afstand
Baard- of Brandts vleermuis	Vleermuis	tabel III	0 - 1 km
Franjestaart	Vleermuis	tabel III	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Vleermuis	tabel III	0 - 1 km
Gewone grootoorvleermuis	Vleermuis	tabel III	0 - 1 km
Gewone- of grijze grootoorvleermuis	Vleermuis	tabel III	0 - 1 km
Laatvlieger	Vleermuis	tabel III	0 - 1 km
Rosse vleermuis	Vleermuis	tabel III	0 - 1 km
Watervleermuis	Vleermuis	tabel III	0 - 1 km
Meervleermuis	Vleermuis	tabel III	1 - 5 km
Ruige dwergvleermuis	Vleermuis	tabel III	1 - 5 km

Tabel 4 Overzicht vleermuizen uit NDFF.

VISSEN, AMFIBIEËN EN REPTIELEN

Er is geen water aanwezig in het onderzoeksgebied, noch andere geschikte biotopen voor vissen of amfibieën. Er komen op de onderzochte locaties geen beschermde vissen of amfibieën voor. De bosrand ten oosten van locatie 5 is potentieel geschikt voor de hazelworm. De begraasde weilanden vormen geen geschikt biotoop voor de soort. Andere reptielensoorten zijn vanwege het ontbreken van geschikt leefgebied niet aanwezig.

Soort	Soortgroep	Tabel	Afstand
Bittervoorn	Vissen	tabel III	0 - 1 km
Kleine modderkruiper	Vissen	tabel II	1 - 5 km
Rivierdonderpad	Vissen	tabel II	1 - 5 km
Beekprik	Vissen	tabel III	1 - 5 km
Paling	Vissen	tabel II	1 - 5 km
Heikikker	Amfibieën	tabel III	0 - 1 km
Kamsalamander	Amfibieën	tabel III	0 - 1 km
Rugstreeppad	Amfibieën	tabel III	0 - 1 km
Poelkikker	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km
Hazelworm	Reptielen	tabel III	0 - 1 km
Ringslang	Reptielen	tabel III	0 - 1 km
Levendbarende hagedis	Reptielen	tabel II	1 - 5 km
Adder	Reptielen	tabel III	1 - 5 km
Gladde slang	Reptielen	tabel III	1 - 5 km
Zandhagedis	Reptielen	tabel III	1 - 5 km

Tabel 5 Overzicht amfibieën-, reptielen- en vissensoorten uit NDFF.

OVERIGE SOORTEN

Beschermde soorten, anders dan de reeds genoemde soortgroepen, stellen hoge eisen aan hun biotoop. Deze biotopen zijn niet aanwezig in en nabij het onderzochte percelen. Hiermee is het uitgesloten dat deze soorten ter plekke voorkomen.

Soortgroep	Soort	Tabel	Afstand
Keizersmantel	Insecten - dagvlinders	tabel III	1 - 5 km

Tabel 6 Overzicht overige soorten uit NDFF.

3.3 Mogelijke effecten en effectbeoordeling

Het voorgenomen plan omhelst een wijziging, dan wel een actualisatie van het bestemmingsplan. Het is niet bekend wanneer en hoe er invulling gegeven gaat worden aan de bestemming. Voor deze toetsing wordt ervan uitgegaan dat alle actuele natuurwaarden zullen verdwijnen.

De mogelijke effecten die hierbij kunnen optreden zijn:

- Verdwijnen van nestgelegenheid.
- Verstoring door aanwezigheid van mensen en (groot) materieel.
- Verstoring door geluid, licht en trillingen.
- Tijdelijk ongeschikt worden van leefgebied (door aanleg werkstroken, materiaalopslag e.d.).
- Doden of verwonden van individuen van een populatie.
- Verlies van leefgebied (verblijfplaatsen, foerageergebied en essentiële verbindingzones) door verandering van grondgebruik.

In de voorgaande paragraaf is beschreven dat er in (de nabije omgeving van) de onderzochte percelen verschillende beschermde soorten voor kunnen komen.

Hieronder wordt per soort besproken of er effecten te verwachten zijn.

BROEDVOGELS

In het onderzoeksgebied komen zeer waarschijnlijk niet-jaarrond beschermde nesten voor. Kappen van bomen of verwijderen van struiken e.d. moet buiten het broedseizoen van vogels worden uitgevoerd. Vooral op locatie 6 is het van belang om buiten het broedseizoen de vegetatie te verwijderen. Op dit perceel kunnen verschillende vogelsoorten broeden.

Het broedseizoen kent geen vaste datumgrenzen en loopt van ongeveer 15 maart tot 15 juni. De aanwezigheid van broedende vogels is doorslaggevend voor de afbakening van het broedseizoen. Vogels kunnen ook buiten de genoemde data broeden en de nesten en eieren zijn ook dan beschermd.

Locatie 1 is onderdeel van het foerageergebied van de steenuil. De steenuil broedt in een van de stallen van de naastgelegen boerderij (mondelijke mededeling agrariër). Ruimtelijke ontwikkelingen op locatie 1 leiden tot verlies van foerageergebied van de steenuil. Het belang van de locatie als foerageergebied moet nader onderzocht worden.

Als blijkt dat de bestemmingswijziging een negatief effect heeft op deze vaste verblijfplaats, is hiervoor een ontheffing van de Flora- en faunawet vereist. Bij de aanvraag dient een compensatieplan te worden opgesteld, waarbij wordt aangegeven op welke wijze het verlies van foerageergebied gecompenseerd wordt.

Gezien de beperkte draagkracht van de locatie (agrarisch grasland) kan bij een betere inrichting van het resterende gebied het verlies aan foerageergebied opgevangen worden. Hierdoor zijn er op voorhand geen onoverkomelijke bezwaren om de bestemming te wijzigen.

Op locatie 5 staan gebouwtjes die mogelijk dienst doen als verblijfplaats voor de steen- of kerkuil. Voordat deze schuren gesloopt kunnen worden, moet hierover zekerheid zijn. Als in de schuren een nest van de genoemde soorten aanwezig is, is een ontheffing van de Flora- en faunawet vereist, waarbij het verlies van nestgelegenheid en de functionele leefomgeving gecompenseerd moet worden.

ZOOGDIEREN

Mogelijk komen eekhoorn, steenmarter en das voor in de directe omgeving van de onderzoekslocaties.

De steenmarter maakt gebruik van rommelige plekken, die aanwezig zijn op locatie 2 en 5. Als het afvoeren van het puin op locatie 2 buiten de kritische periode (kraamtijd) van de steenmarter plaatsvindt en er met klein materieel gewerkt wordt, hebben de dieren voldoende mogelijkheden om het terrein te ontvluchten. Hierdoor treedt er geen negatief effect op de soort op.

De eekhoorn kan voorkomen op de grens van locatie 1. De bomenrij blijft buiten de bestemmingswijziging, waardoor er geen negatieve effecten zullen optreden. Ook in het bos pal ten oosten van locatie 5 kan de eekhoorn voorkomen. Nesten van eekhoorns worden beschouwd als vaste verblijfplaatsen. Als er voor de gewenste ontwikkelingen bomen gekapt moeten worden, dient nader onderzocht te worden of er nesten in de te kappen bomen aanwezig zijn.

Uit de directe omgeving van de onderzochte locaties is de aanwezigheid van de das bekend. Mogelijk behoren de graslanden van locatie 1 en 5 tot het foerageergebied van de das. Voordat er nieuwe ontwikkelingen plaats gaan vinden op deze locaties, dient in beeld te worden gebracht of de das daadwerkelijk voorkomt en dient het belang van de locaties als foerageergebied vastgesteld te worden. Eventueel verlies van foerageergebied, waardoor een vaste verblijfplaats wordt geschaad, zal gecompenseerd moeten worden. Hiervoor is een ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

VLEERMUIZEN

Rondom de onderzoekslocatie kunnen verschillende soorten vleermuizen voorkomen. Mogelijke verblijfplaatsen bevinden zich in bomen langs de Kanaalweg (locatie 1). De bomen en het kanaal zelf vormen onderdeel van een vliegroute.

De voorgenomen bestemmingsplanwijziging voor locatie 1 heeft geen invloed op de bomen en het kanaal zelf; deze vallen buiten het plangebied. Maar doordat bedrijventerreinen veelal verlicht worden, is er kans op een uitstralingseffect. Door met de (mogelijke) ecologische functie rekening te houden in onder andere het verlichtingsplan, kunnen negatieve effecten worden voorkomen.

Een nader onderzoek moet uitwijzen of er vleermuizen op deze locatie aanwezig zijn die hinder kunnen ondervinden van lichtversterking.

In het bosje op het terrein van locatie 2 staan verschillende bomen met (mogelijk) holten en met loszittend schors. De voorgenomen bestemmingswijziging zal leiden tot (gedeeltelijke) kap van dit bosje. In het tracé van de aan te leggen ontsluitingsweg staan geen bomen die potentieel geschikt zijn als verblijfplaats. De markante eik wordt in de plannen gespaard. Indien deze eik toch zal moeten wijken, is nader onderzoek vereist, omdat deze eik wel potentieel geschikt is voor vleermuizen.

Voor de kap van het resterende bos dient het terreingebruik door vleermuizen eerst onderzocht te worden om de effecten te kunnen beoordelen. Op basis van het biotoop en de ligging is de kans groot dat verschillende vleermuissoorten hier foerageren en dat het terrein als baltsplaats door o.a. de ruige dwergvleermuis wordt gebruikt. Deze functies zijn technisch te compenseren.

De kans op aanwezigheid van winterverblijfplaatsen en kraamkolonies wordt lager ingeschat.

Bij negatieve effecten zal een compensatieplan moeten worden opgesteld en een ontheffing Flora- en faunawet moeten worden aangevraagd.

REPTIELEN

Mogelijk komt de hazelworm voor langs de bosrand naast locatie 5. Het weiland is kort gegraasd door paarden, waardoor er geen geschikt habitat is voor de hazelworm. Locatie 5 vormt geen onderdeel van het leefgebied van deze soort.

3.4 Overzicht van het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten op de zes locaties

Soortgroep	Locatie 1	Locatie 2	Locatie 3	Locatie 4	Locatie 5	Locatie 6
Planten						
Vogels	Broedvogels Steenuil	Algemene broedvogels			Broedvogels Steenuil Kerkuil	Algemene broedvogels
Zoogdieren	Das	Steenmarter			Das Steenmarter	
Vleermuizen	Diverse soorten	Diverse soorten				
Reptielen, amfibieën en vissen					Hazelworm	
Overige soorten						
	Beschermde soorten zijn niet aanwezig					
	Beschermde soorten zijn mogelijk of zeker aanwezig					

4 Conclusies

Ten behoeve van de bestemmingsplanprocedure zijn zes locaties onderzocht op de potenties voor de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

De hierna genoemde conclusies komen uit dit onderzoek naar voren.

4.1 Gebiedsbescherming

EHS

Alle zes onderzochte locaties liggen buiten de ecologische hoofdstructuur (EHS). Ontwikkelingen op deze locaties kunnen zonder verdere toetsing aan de EHS plaatsvinden.

NATURA 2000

Locatie 5, tussen de spoorlijn en de N348, grenst aan het Natura 2000-gebied 'Uiterwaarden IJssel'. Ontwikkelingen op deze locatie die een toename van licht- en geluidsverstoring of uitstoot van voor het milieu ongunstige stoffen met zich meebrengen, dienen getoetst te worden op de gevolgen voor de beschermde natuurwaarden van het Natura 2000-gebied. Omdat er ten tijde van het opstellen van deze rapportage geen concrete ontwikkelingen bekend zijn, is deze toetsing nog niet mogelijk.

4.2 Beschermde soorten

De aanwezigheid van beschermde soorten wordt op locatie 3, 4 en 6 uitgesloten¹; het ontbreekt hier aan geschikte leefgebieden.

Ruimtelijke ontwikkelingen op deze locaties kunnen zonder verdere procedures in het kader van de natuurwetgeving plaatsvinden.

Dit geldt niet voor de overige locaties.

Op locatie 1 zal nader onderzoek moeten worden verricht naar het gebruik van het terrein door de nabij broedende steenuil en de das. Daarnaast moet bij de inrichting rekening gehouden worden met verstoring van verblijfplaatsen en met de route van vleermuizen.

Om de impact hiervan beter in beeld te krijgen, moet een inventarisatie conform het vleermuisprotocol worden uitgevoerd.

De beplanting op locatie 2 biedt tal van potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen. Voordat tot de kap kan worden overgegaan, moet hiernaar nader onderzoek conform het vleermuisprotocol worden verricht. Dit geldt alleen voor het noordelijke bosperceel, direct langs de spoorlijn. De rommelhoekjes op deze locatie zijn geschikt voor de steenmarter. Wanneer deze worden opgeruimd dient er buiten de kritische periode (kraamtijd) en met klein materieel gewerkt te worden, om de dieren de kans te geven de locatie te verlaten.

¹ Dit met uitzondering van broedvogels tijdens het broedseizoen.

De overgang tussen het bos en het grasland op locatie 5 is potentieel geschikt voor de hazelworm en de das. Het grasland zelf vormt mogelijk een onderdeel van het foerageergebied van de das.

Bij een bestemmingsplanwijziging waarbij het grasland verloren gaat moet de functie voor deze soort in kaart worden gebracht.

De steenmarter kan een vaste verblijfplaats hebben in de aanwezige rommelhoekjes. Voor het verwijderen van deze elementen dient onderzocht te worden of deze potentiële functie als vaste verblijfplaats kan worden aangemerkt.

Op basis van de analyse van het nader onderzoek moeten de effecten op de beschermde soorten worden vastgesteld. Als de voorgenomen ontwikkelingen een negatief effect hebben op het voortbestaan van de soorten of direct op de vaste verblijfplaatsen, is een ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk¹.

¹ Voor soorten die vermeld staan in bijlage IV van de Habitatrichtlijn worden geen ontheffingen verleend, maar is er sprake van een positieve afwijzing als de negatieve effecten door het treffen van passende maatregelen voorkomen worden.

SAMENVATTING VAN DE EFFECTEN EN BEOORDELING

Soortgroep	Beschermde soorten in het plangebied aanwezig?	Kans op overtreding verboden Ff-wet	Gevolgen / Actie
Planten	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Vogels	Mogelijk	Ja	Buiten broedtijd werkzaamheden uitvoeren, toetsing foerageergebied locatie 1.
Zoogdieren	Mogelijk	Ja	Bij ruimtelijke ontwikkelingen nader onderzoek en effectbeoordeling noodzakelijk (locaties 1 + 5).
Vleermuizen	Mogelijk	Ja	Bij ruimtelijke ontwikkelingen nader onderzoek en effectbeoordeling noodzakelijk (locaties 1 +2).
Reptielen, amfibieën en vissen	Mogelijk	Ja	Bij ruimtelijke ontwikkelingen nader onderzoek en effectbeoordeling noodzakelijk (locatie 5).
Overige soorten	Nee	N.v.t.	N.v.t.

Literatuurlijst

1. Boerema, L., 2009
Teksten Flora- en faunawet c.a., editie 2011
SDU Uitgevers
2. Limpens, H., K. Mosterd en W. Bongers, 1997
Atlas van de Nederlandse vleermuizen
KNNV Uitgeverij, Utrecht
3. Dietz, C., O. von Helversen en D. Nill, 2009
Vleermuizen, alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika
KNNV Uitgeverij, Utrecht
4. Meijden, R. van der, 2005
Heukels' flora van Nederland, drieëntwintigste druk
Wolters-Noordhoff bv, Groningen/Houten
5. Diepenbeek, A, 2002
Veldgids diersporen
Vereniging Natuurmonumenten/KNNV Uitgeverij, Utrecht
6. SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002
Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000
Nederlandse Fauna 5
Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis,
KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland,
Leiden
7. Het Nederlandse Soortenregister
www.nederlandsesoorten.nl
8. Zoogdiervereniging VZZ
www.zoogdiervereniging.nl
9. Vleermuisnet: het netwerk voor informatie over vleermuizen
in Nederland
www.vleermuis.net
10. www.waarneming.nl
11. www.telmee.nl
12. Gegevensautoriteit Natuur: gegevens uit de Nationale
Databank Flora en Fauna (NDFF)
www.natuurloket.nl

BIJLAGEN

1 Wettelijk kader

De bescherming van inheemse (van nature in Nederland voorkomende) in het wild levende planten- en diersoorten is vastgelegd in de Flora- en faunawet.

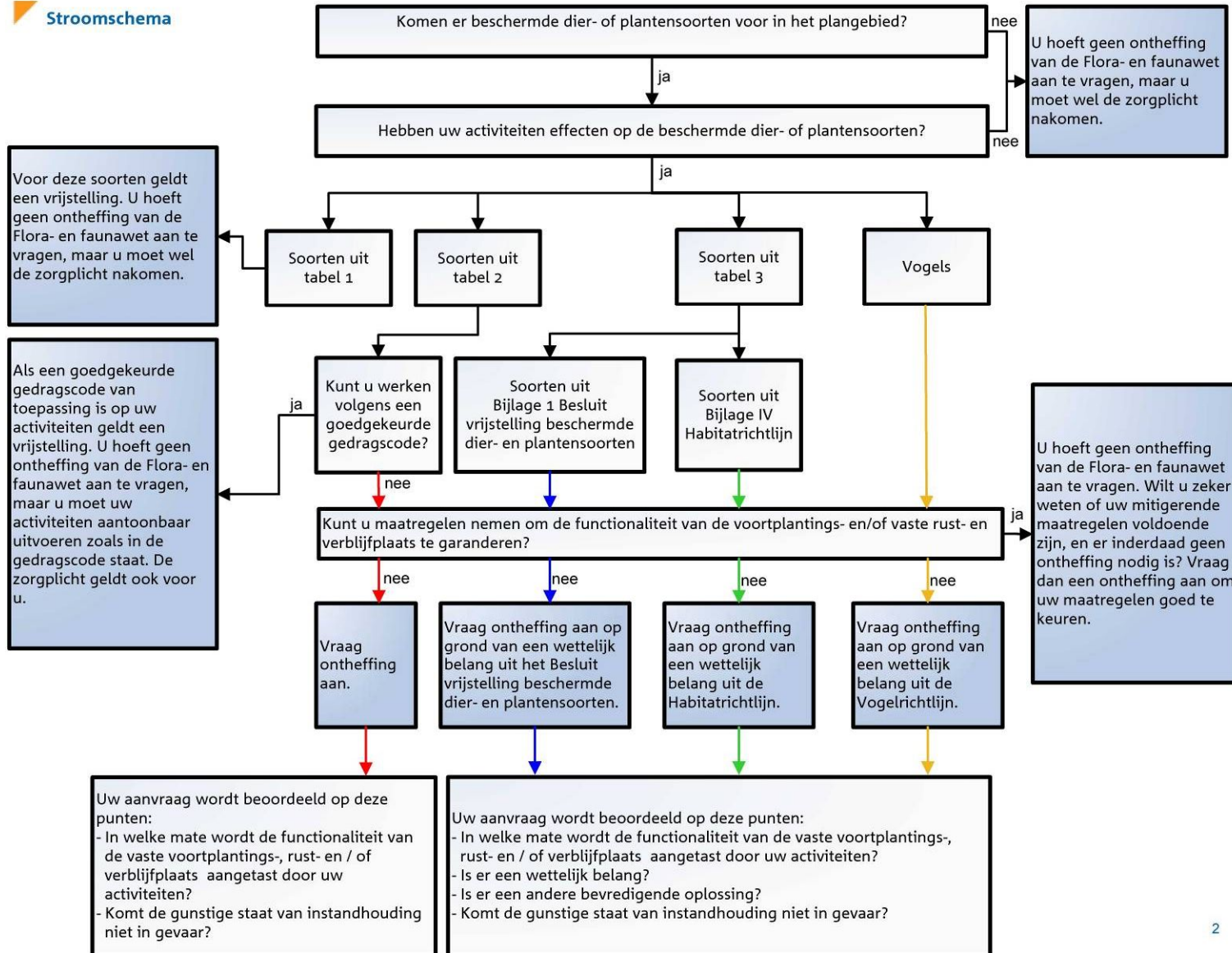
De wet in zijn huidige vorm is in werking getreden op 1 april 2002.

Doelstelling van de Flora- en faunawet is de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten en dieren te waarborgen.

De wet gaat uit van het 'nee, tenzij...'-principe. Beschermen staat voorop en ingrijpen is een uitzondering.

Toetsing van projecten bij ruimtelijke ingrepen vindt plaats volgens het stroomschema op de volgende pagina.

Stroomschema

De Flora- en faunawet kent drie beschermingscategorieën:

- o Soorten in tabel 1 zijn vrij algemeen en zijn beschermd.
- o Soorten in tabel 2 zijn een stuk zeldzamer of planten zich moeilijker voort en zijn daardoor zwaarder beschermd.
- o Soorten in tabel 3 zijn zeldzaam en zeer kritisch in hun habitateisen; deze soorten zijn strikt beschermd.

Voor alle soorten in Nederland geldt de zorgplicht (zie bijlage 3).

Soort vermeld in	Vrijstelling	Ontheffing	Geen ontheffing mogelijk
Tabel 1	Vrijstelling voor verboden ¹ van de Flora- en faunawet (uitgezonderd art. 13).	Ontheffing aanvragen voor vervoeren van dieren (art. 13).	
Tabel 2	Vrijstelling van ontheffingsplicht mits gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.	Zonder goedgekeurde gedragscode ontheffing aanvragen.	
Tabel 3	Geen vrijstelling mogelijk.	Altijd ontheffing aanvragen.	Voor het verontrusten van dieren (art. 10) en het verstoren van broedende vogels (art. 11) wordt geen ontheffing verleend.

Voor de soorten in tabel 1 geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen mits de zorgplicht in acht genomen wordt.

Voor soorten in tabel 2 geldt een vrijstelling van de ontheffingsplicht mits gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes zijn geldig voor bestendig beheer en onderhoudswerkzaamheden die geen wezenlijke invloed hebben op beschermde soorten.

In het geval van ruimtelijke ingrepen kan voor soorten van tabel 2 een ontheffing aangevraagd worden als de activiteit de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort niet in gevaar brengt. De activiteit dient een redelijk doel te dienen.

Voor soorten van tabel 3 geldt een beperkte vrijstelling van ontheffingsplicht, wanneer aantoonbaar een goedgekeurde gedragscode wordt gevolgd, bij bestendig beheer en onderhoud. Voor ruimtelijke ingrepen wordt geen vrijstelling verleend. Onder strikte voorwaarden kan in sommige gevallen wel een ontheffing verleend worden. Er dient dan sprake te zijn van dwingende reden van openbaar belang, zorgvuldig handelen en er is geen alternatief mogelijk.

Anno april 2010 is het beleid gericht op het treffen van mitigerende maatregelen, waardoor in casu geen verslechtering optreedt en dus geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Bij strikte naleving van de wet dienen de mitigerende maatregelen bewezen te functioneren. Uit recente ontheffingen blijkt de Dienst Regelingen ook akkoord te gaan met mitigerende maatregelen die in een expert judgement als waarschijnlijk werkzaam worden beschreven.

¹ De verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet zijn opgenomen in bijlage 2.

2 Verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet

Artikel 8: Verbodsbepaling planten

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9: Verbodsbepaling vangen - bemachtigen - opsporen en doden - verwonden

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10: Verbodsbepaling opzettelijk verontrusten

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11: Verbodsbepaling voortplantingsplaatsen en vaste rust- of verblijfplaatsen

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12: Verbodsbepaling ten aanzien van eieren

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13: Verbodsbepaling ten aanzien van vervoeren, onder zich hebben

Het is verboden planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of beschermde uitheemse diersoort te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorhanden of in voorraad te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden, uit te wisselen of tentoon te stellen voor handelsdoeleinden, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen of onder zich te hebben.

Artikel 14: Verbodsbepaling ten aanzien van het uitzetten van dieren en uitzaaien van planten

1. Het is verboden dieren of eieren van dieren in de vrije natuur uit te zetten.
2. Het is verboden planten, behorende tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten, in de vrije natuur te planten of uit te zaaien.

3 Veel gebruikte definities Flora- en faunawet

ZORGPLICHT

De zorgplicht houdt in dat de in het wild levende dieren en planten en hun omgeving zo min mogelijk verstoord mogen worden. En dat te allen tijde schade zo veel mogelijk voorkomen wordt.

Enkele voorbeelden van zorgplicht:

- Voorafgaand aan de werkzaamheden in een rietveld wordt gecontroleerd op broedgevallen en vogelnesten.
- Kikkers en padden die tijdens baggerwerkzaamheden gevonden worden, worden direct overgezet in een deel van de sloot die niet gebaggerd wordt. De dieren worden uitgezet in de modder waarin ze gevonden zijn, zodat ze niet meteen opgegeten worden door reigers.
- Voorafgaand aan graafwerkzaamheden worden takkenhopen met bladeren doorzocht op de aanwezigheid van overwinterende egels. Bij het aantreffen van een egel wordt deze in een zelfde soort takkenhoop met bladeren buiten het te vergraven gebied teruggeplaatst.
- Bij nieuwbouw aan de bosrand in een gebied met veel vleermuizen wordt geen buitenverlichting aangebracht. Dit om de lichtvervuiling tot een minimum te beperken.

ZORGVULDIG HANDELEN

Zorgvuldig handelen houdt in dat compenserende of mitigerende maatregelen aangetoond moeten werken, voordat de ingreep uitgevoerd wordt. Pas als de maatregelen geaccepteerd zijn door de betreffende beschermde soorten, mag de originele habitat aangetast worden.

GUNSTIGE STAAT VAN INSTANDHOUDING

De gunstige staat van instandhouding is werkzaam op lokale populaties en hun leefomgeving.

Bijvoorbeeld:

In een poel in het weiland van een boer bevindt zich een populatie poelkikkers. De gunstige staat van instandhouding is niet aangetast zolang de populatie poelkikkers in deze poel kan voortbestaan. Dit betekent dat de poel in een goede staat moet blijven verkeren. Raakt de poel vervuild, verdroogd of als hij in zijn geheel verdwijnt, dan zal ook de populatie poelkikkers verdwijnen.

Bij de gunstige staat van instandhouding gaat het niet om het voortbestaan van alle poelkikkers in Nederland of in Europa; het betreft een lokale situatie.

PASSENDE GEDRAGSCODE

Een gedragscode is een generieke ontheffing voor de beschreven maatregelen in de beschreven situaties voor de in de gedragscode genoemde beschermde soorten. De gedragscode geeft invulling aan de zorgplicht en het zorgvuldig handelen.

Sommige gedragscodes zijn enkel geldig voor bestendig beheer en onderhoud. En niet alle gedragscodes zijn geldig voor tabel 3-soorten.

GOEDGEKEURDE GEDRAGSCODE

Een gedragscode mag pas als generieke ontheffing gebruikt worden wanneer deze is goedgekeurd door het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (voorheen Ministerie van LNV). De gedragscodes zijn vijf jaar geldig en dienen daarna opnieuw door de Minister beoordeeld en goedgekeurd worden. De Minister kan in het goedkeuringsbesluit beperkingen stellen voor het gebruik van de gedragscode. De goedgekeurde gedragscodes en hun goedkeuringsbesluiten zijn in te zien op de website van het DR-Loket (voorheen LNV-Loket) (www.hetlnvloket.nl).

Diepesteeg 4 6994 CD De Steeg

telefoon 026 3514174

fax 026 4431048

info@looplan.nl

www.looplan.nl

KvK 09116798